

Afwegingsmodel vliegactiviteiten en Natura 2000

Effecten van drones en kleine
burgerluchtvaart.

Roland van der Vliet & Lizanne Jeninga

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Achtergrond Bureau Waardenburg

- Onderzoek en advies op het gebied van landschap, natuur en milieu ><https://www.buwa.nl>
- O.a. effecten menselijke activiteiten op natuur
  - B.v. verstoring van vogels bij grote vliegvelden
- Specifiek voor vandaag:
Effecten drones en kleine burgerluchtvaart op Natura 2000

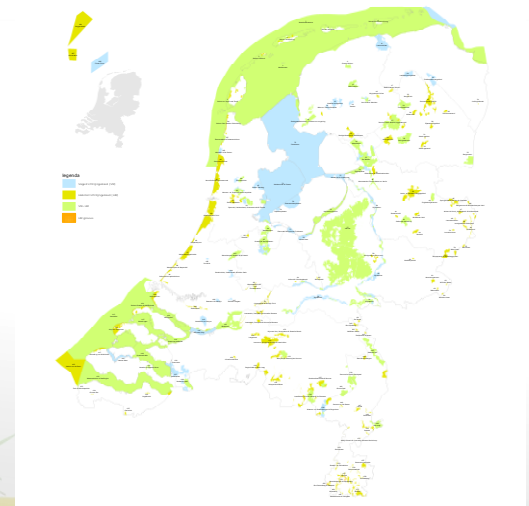

Wat is Natura 2000?

Netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

- Basis EU-beleid behoud en herstel biodiversiteit
- Bescherming gebieden (biotopen) en soorten (en hun habitats)
- In Nederland: vastgelegd in Wnb

Wet natuurbescherming

- Gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden) en soortenbescherming
- Uitwerking natuurdoelen per Natura 2000-gebied in een beheerplan
- Provincies en/of Rijkswaterstaat daarvoor bevoegd gezag
- Luchtruim: het Rijk bevoegd gezag*

*Raad van State-uitspraak van 28 augustus 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:2913)

Vliegactiviteiten en N2000

- Vergunningplicht vanwege onderdeel gebiedsbescherming behalve als...
- ...deze zaken zijn geregeld in beheerplan of toegangsbeperkingsbesluit
- Helaas: drones en kleine burgerluchtvaart veelal niet in beheerplannen (peildatum 31 maart 2010)
- Er wordt verschillend mee omgegaan

Voorbeeld beheerplan IJsselmeer

Professioneel gebruik van drones kan worden vrijgesteld van de vergunningplicht in het kader van de Wnb, als het dronegebruik voldoet aan elk van de volgende vier voorwaarden (cumulatief):

1. De vluchten worden uitgevoerd voor de uitvoering van noodzakelijk beheer en onderhoud, noodzakelijke monitorings-, reddings-, inspectie-, toezicht-, opsporings- en defensietaken (waaronder HEMS-, SAR-, politie, brandweer- of kustwachtvluchten), alsmede voor de uitvoering van calamiteitenbeheer. In algemene zin geldt in daadwerkelijke calamiteitssituaties het adagium 'nood breekt wet'.
2. De vluchten voor onder 1 genoemde publieke taken worden in opdracht van de overheid, dan wel door of in opdracht van een terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie uitgevoerd.
3. De vluchten worden door een gecertificeerde dronemaatschappij uitgevoerd.
4. De piloot van de drone is aantoonbaar op de hoogte van de lokale en actuele situatie ten aanzien van de beschermde natuurwaarden en de verstoring gevoeligheid van die waarden, en handelt conform artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wnb.

Kansen en aanleiding afwegingsmodel

Na 6 jaar worden beheerplannen herzien: *dat is nu!*

> Kans voor regulatie van vliegen met drones en kleine burgerluchtvaart

Wanneer is risico op significante verstoring en wanneer kan er veilig worden gevlogen?

Eerder gedaan werk

Gewerkt aan:

- Literatuurstudie
- Afwegingskaders/model om vergunningsverleners en handhavers handvatten te bieden

Rapport 2019a: Kennisdocument verstoringseffecten van kleine burgerluchtvaart op natuur.

Rapport 2019b: Handreiking verstoringseffecten van kleine burgerluchtvaart op natuur.

Rapport 2020: Handleiding drones boven Natura 2000-gebieden.

Brochure RWS 2020: Drones en Natura 2000. Samen lossen wij dit op.

Belangrijkste effect: verstoring

- Wnb: er is alleen sprake van verstoring indien dat doorwerkt op populatieniveau (niet tijdelijk)
- Aspecten die een rol spelen:
  - visuele en auditieve aspecten
  - soort-, tijd- en locatie specifieke factoren
  - dosis-effect relatie
  - verschillende typen luchtvaart en drones

Afwegingskaders/-model

- Recreant en professioneel dronegebruik
- Gebiedsbescherming Wnb
- Vluchten voornamelijk in open gebied
- Bestuurders op de paden
- Vluchten vinden overdag plaats
- Keuzes voor: vliegpatroon, type Natura 2000-gebied (vogelrichtlijn en/of habitatrictlijn), periode, locatie en vlieghoogte, -duur en -frequentie

Stroomschema's (voorbeeld)

Professioneel dronegebruik

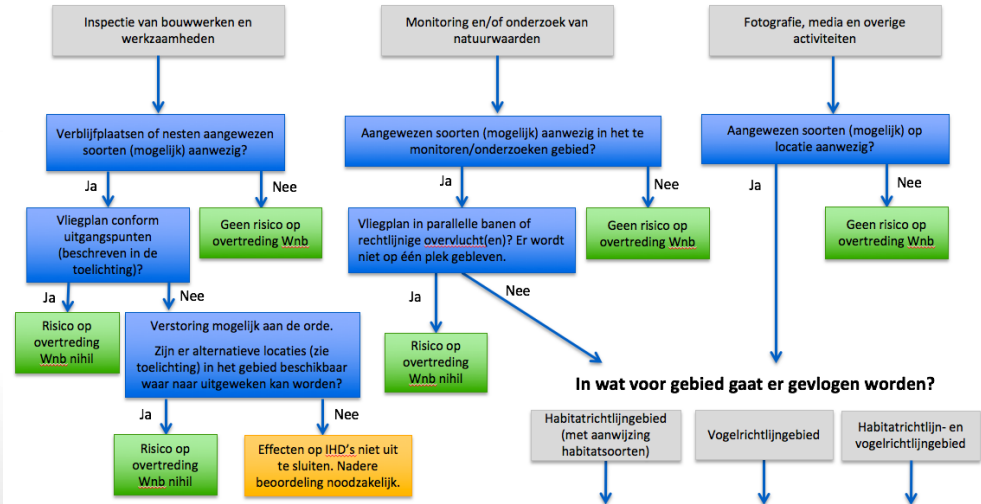
Let op!: dit stroomschema heeft betrekking op de beoordeling van de effecten volgens de gebiedsbescherming Wnb en gaat daarnaast uit van enkele andere uitgangspunten, beschreven in de toelichting.

Vliegfrequentie en duur (definities in toelichting)

Doel van de vlucht

Let op!: vanaf hier wordt ervan uitgegaan dat het vluchtplan vastligt en niet gewijzigd wordt, zie toelichting.

Tot slot

- Aan de slag met:
  - updaten literatuuroverzicht
  - verdere uitwerking stroomschema's
  - formuleren standaardtekst voor drones en kleine luchtvaart in beheerplannen
  - opstellen kaart met metadata doelsoorten
  - effecten traditionele methoden vs drone

Als er mensen zijn met ervaringen met de stroomschema's (handhaving danwel vliegers/piloten) dan horen wij dat graag!

